

ÁRA 60 FILLÉR

A REGGEL

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Helybeli előfizetés árak
Egész évre — 160 K
Fél évre — 80 K
Negyed évre — 40 K
Egyes szám 60 f. l.
Kiadóhivatal
Széchenyi-utca 87. sz.
(Szelényi-nyomda)

Vidéki előfizetés árak
Egész évre — 180 K
Fél évre — 90 K
Negyed évre — 45 K
Egyes szám 80 fill.
Szerkesztőség telefonja
62. szám.
(Szelényi-nyomda)

Csütörtök, 1920. január 22.

FŐSZERKESZTŐ:
HOVÁNYI KORNÉL

Miskolcz. X. évfolyam. 8. sz.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Nagyon tisztelt Szerkesztő Ur!

Gróf Andrássy Gyula, városunk belső kerületének képviselőjelöltje a vasárnap délután megtartott választói beszédében foglalkozott a zsidókérdéssel is. Nem tekinthető ez a beszéd a helyzet sajátosságánál fogva sem programbeszédnek, mert vasárnap már gróf Andrássy Gyula, mint egyedüli képviselőjelölt állott a választópolgárok előtt. Ami annyit jelent, hogy minden zseni nélkül, őszintén feltárhatta lelkületét, s minden tartózkodás, minden taktikázás és a szívekkel való játék nélkül nyílt politikai hitvallást tehetett választóinak, akinek egyhangú bizalmát már előzetesen elnyerte.

Ha mégis bátorságot veszek magamnak, hogy beszédének erre a részletére visszatérjek, — tesztem ezt azért, mert néhai gróf Andrássy Gyula, egyik legnagyobb államférfiunk hasonnevű és kivált politikus utódának ez a beszéde sok magyaráztatra és még több félreértésre szolgáltatott okot, — minden utólagos kommentár dacára.

Higgye el nekünk gróf Andrássy Gyula, hogy zsidókérdés voltaképpen nincs is Magyarországon. Ez egy mesterségesen felvetett probléma, amely régen meg van oldva. Lélektanilag magyarázata csak egy és pedig az, hogy egy ötszázéves háborúban agyongyőzött ország, ennek a háborúnak minden balszerencséje, minden megpróbáltatására, a két szerencsétlen forradalomnak összes pusztításaira, anyagi és erkölcsi összeomlására keresi a bűnöst, ha úgy tesszük, a bűnbakot. — Így keletkezett a zsidókérdés, amely vissza megy a háború konjunktúrák üzleteire, a forradalom destruktív és defaitista irányzatára és a proletár diktatura szellemi vezetőire.

Ha a győztes államok ezeréves országunk testéből akarják megfizetni a bűnt és balkáni szövetségeseiket és hideg szívvél, üres lélekkel akarják az ország saját testét feldarabolni, — erre csak az a válaszunk, amit Apponyi Albert gróf a győzteseknek szemébe vágott, — hogy „a győztesek igazságtalan döntéséből nem fog soha igazságos béke fakadni.” — Ha pedig mi magyarok, a pokol minden megpróbáltatásaival szemben is helyt akarunk állni, ha a felebaráti szeretet és polgári jogegyenlőség legnemesebb ércével akarjuk összeforrasztani ezekben a napokban az ország minden polgárát, — nem szabad egy pillanatra sem letérnünk az igazság és méltányosság útjáról. Aki az okokat tisztán fejével analizálja, annak az okokat a legtisztább késsel kell boncolnia.

A háború konjunktúrák üzleteket senki sem védi, ha azok nem a tisztesség üzleti elvein épültek fel. A bűnbakokra a törvény kérelmetlen szigorral rácsapott és senki sem sajnálta őket. A bevándorlást egy-

részt Galiciának természetes közelsége okozta, másrészt, hogy az akkori Lengyelországot nagyrésztben felperzselték és a menekülő lakosság a határok közelségénél fogva ide-özönlött, mert az akkori Ausztria nem gondoskodott állampolgárainak elhelyezéséről, avagy visszatelepítéséről és a magyar kormány akkor bizonyára nem lehetett elég erős Ausztriával szemben akarataát érvényesíteni. A lengyel zsidóság beözönlését a magyar zsidóság soha sem fogadta szívesen — de emberi érzületével szánakozással fordult a menekültek felé — mint ahogyan azt részben Ausztria is megselekedte. Ha ezek a bevándoroltak visszaélték a vendégszeretet jogával, a hatóságok bizonyára megtalálták a módját annak, hogy minden visszaélést elfojtsanak és megtoroljanak. Ezért a beözönlésért a magyar zsidóságot felelőssé tenni nem lehet.

De gróf Andrássy Gyulának legnagyobb tévedése a magyar zsidókérdés fejtegetésében az, — hogy a két forradalomban a vezetőszerpét a zsidóságnak adja. Így ez a tétel meg nem állhat. Az első forradalomnak Károlyi Mihály gróf volt éltető lelke, vezére és szelleme. A törvényhozói és végrehajtói hatalom a Hock János vezetése alatt álló nemzeti tanács kezébe jutott. Ha ő nem kacérkodna a destruktív és nemzetietlen irányzattal, ha elég erősek lettek volna a legtisztább nemzeti alapra helyezkedni, ha ők idgen istenek és hamis bálványok kultusza helyett a magyar nemzeti hagyományokat, az ezeréves alkotmányt, a szent korona fogalmát, a történelem élő igazságait tekintik oltárnak, Magyarország sohasem esett volna a bolsevik vezérek kezébe. Károlyi Mihály egy grandseigneur gesztussal adta át hatalmát a proletároknak éppen úgy, mint amikor a játékasztal mellől feláll a hazardőr, aki utolsó fillérjét is otthagya és egy unott mosollyal ledobja a kártyákat az asztalra. Ha a gyűlésvész söpredék möhön osztozik az elpazarolt kincseken és a nagy játékos eltávozása után tovább folytatja az örökletes hazardjátékot, — ez egyenes folyománya Károlyi Mihály gonosz és esztelen játékának.

A mindenfelől összesereglett gyűlésvész játékosok nagy vezérük politikáján okulva, vitték aztán züllésbe, az anyagi romlás fertőjébe szegény hazánkat. Ez az igazság!

Ezekkel a gyűlésvész és csöcselék hazardjátékosokkal a magyar hazafias zsidóság, amely a proletárdiktatura alatt anyagiakban és főleg erkölcsi értékekben a legtöbbet szenvedett, régen megtagadott minden közöséget. Azok nem voltak sohasem magyarok sem zsidók. Istenüket rég elhagyták ép úgy, mint hazájukat. Nevelésük és szellemük is mutatja, hogy talán még a szüleik sem éreztek semmi közöséget a zsidó hitélettel, a zsidó vallási erkölcsökkel. Istentagadók és felekezetenküliek voltak, akik még utolsó perceikben sem

kivánták vallásuk papjait meghal-
gatni.

Ezekért az emberekért a magyar hazafias zsidóság egyetemét felelőssé tenni, ezekért az emberekért a zsidókérdést felvetni, ezekért az emberekért a legnagyobb igazságtalanságot, az általánosítást mozgósítani, a keresztényi szeretet erkölcsiével ellenkezni.

Állítom és rendíthetetlen hittel vallom,

De a magyar értelmiség, a magyar munkásság előbb-utóbb rájön, hogy ez csak mérgező gázokkal telített léggömb, amelyet a legelső légáramlat elsodor. Ebben az országban csak zsidó felekezeti, magyar állampolgárok vannak. Itt nincs és nem volt soha zsidó nemzetiség, zsidó nemzet, vagy zsidó faj. Ez is egy mesterséges teória, amely választást keres akkor, amikor egységes magyarságunk, egységes hazafias nemzeti érzésünk, egységes kulturánk, nyelvünk a legnagyobb támaszunk, bizodalunk és reményességünk a poklok minden kinszenvedéseivel, győzők minden megsemmisítő törekvéseivel szemben.

A politika utolsó tiszteletének történelme tesz legközelebről tanulságot, hogy a magyar hazafias zsidóság egész erejével és súlyával a leggerincesebb, legegzenesebb, legönzletlenebb, magyarságában a leghajlíthatatlanabb államférfiu, Tisza István gróf oldala mellett állott, akinek a legnagyobb küzdelme, a legverejtésebb politikai harcái éppen azokkal az államférfiakkal voltak, akik ma a késő bánat rezignált hangján hajtják meg előtte az elismerés lobogóját, akiről éppen e napokban írta meg a legnagyobb magyar publicista, Rákosi Jenő, hogy „az egyetlen magyar ember volt, aki talán megmenthette volna ezt az országot”.

Gróf Andrássy Gyula széles politikai látóköre és európai műveltsége mellett, a természetével járó exkluzivitása miatt, — nem foglalkozott eddig ezzel a kérdéssel. Szívét ez a probléma mindig hidegen hagyta, s így megtudjuk érteni könnyen, hogy elvétette ezt a kérdést. Elejtette ezt a témát teljesen és az igazságnak csak az egyik serpenyőjébe dobta a súlyokat, a másik serpenyő számára nem talált olyan érveket, amelyekkel azokat az állítólagos emberi gyöngeségeket bizonyára egyensúlyba hozhatta volna.

Nem kellett volna képviselőjelöltünknek csak atyja nagy szellemét felidézni, akinek oldalán hosszú, politikai pályafutása alatt hűséges munkatársa volt az a szegény zempléni zsidó fiu, aki később Dóczi Lajos néven a külügyminisztérium egyik legelső szellemi munkása és a magyar irodalomnak büszkesége lett. Nem kellett volna csak a tiszadobi kastély romjai között keresnie, ahol megtalálta volna annak a lord Beaconsfieldnek, annak a zsidó származásu, a világ egyik legnagyobb angol államférfiának

arcképét, amelyet saját aláírásával adott át a berlini kongresszus után a nagy gróf Andrássy Gyulának amelyre a kiegyezés egyik gyakorlati megalkotója és legelső miniszterelnöke haláláig büszke volt.

Nem, gróf Ur!

Mert a magyar hazafias zsidóság a legszentebb, a legnemesebb és a legmagasztosabb kötelességének ismeri, hogy hazájához hű marad, hogy a magyar hazáért él és dolgozik, de ha kell, minden pillanatban vérét és életét is áldozza hazájáért!

Kiváló tisztelettel és őszinte nagyrabecsüléssel vagyok az igen tisztelt Szerkesztő Urnak régi híve:

Egy választó, aki már nem szavaz, de nem is — felejt.

Millerand bemutatkozott.

Páris, jan. 21. Millerand miniszterelnök ma délelőtt bemutatta Poincarénak az új miniszteriumot. A kormány csütörtökön nyilatkozatot közöl a külpolitikai helyzetről és nyilatkozatában hangsúlyozni fogja, hogy a kabinet hű marad a szövetségeseivel közösen vezetett politikájához. A versaillesi szerződést minden pontjában végre kell hajtani.

Sigray gróf támadja Rubinekét.

Budapest, jan. 21. Sigray Antal gróf vasárnap délután tartotta Körmenen programbeszédét. Sigray beszédében éles támadást intézett Rubinek Gyula ellen. Sigray támadása politikai körökben nagy föltűnést keltett.

Vilmost nem adják ki.

Berlin, jan. 21. A holland kormány elutasító választ fog adni az entente ama jegyzékére, amelyben II. Vilmos volt német császár kiadatását kéri. A hollandi közvéleménynek is az a benyomása, hogy Vimos császárt sohasem fogják kiszolgáltatni és kizártnak tartják azt is, hogy az entente ebben a kérdésben valamilyen erőszakos lépésre szánja el magát.

Az Akadémia Apáthyért.

Budapest, jan. 21. A Magyar Tudományos Akadémia e hó 20-án tartott ülésén elhatározta, hogy a budapesti olasz misszió útján megkeresi az olasz tudományos akadémiát és a tudomány nevében kéri az olaszokat, hogy Apáthy István szabadon bocsájása érdekében járjanak el a románoknál, vagy ha ez nem sikerülne, úgy járják ki, hogy Apáthyt Olaszországban internálják.

Apponyi beszámoló...

Apponyi nyilatkozik. — Egyoldalú információ: szörny-zülött béke. Sem a gyász, sem a hadüzenet ideje még nem érkezett el! — Minisztertanács a béke delegátusok bevonásával. — A háromnyelvű béketervezet. — Ragaszkodik a Bánság Magyarországhoz.

Budapest, Jan. 21. Gróf Apponyi Albert ma reggel a minisztertanács előtt újságíróknak a következőket mondotta: Ma, amikor a dráma bonyodalmában mélyen bent vagyunk és a megoldáshoz közeledünk, mégis csak azt mondhatom, amit távozásomkor mondtam: Nem szabad reményeségünket tuloznuunk, de nem is szabad csüggednünk sem. Ma az eltérés csak abban állhat, hogy ma talán a két választás másodikára helyezem a súlyt. Az egyoldalú információ alapján Párisban csak szörny-zülötték jöhettek létre. Az ötös tanács pénteki ülése után Párisban ma nem állítják azt, hogy előttük ösmeretienek a tények. Ennyi az, amit elértünk, de természetesen az egyensúly ezzel nem állott helyre.

Ellenségünk most kényelmesen rávehetik magukat érveinkre, mindent agyoncafolhatnak anélkül, hogy viszonozással élhetnénk. Lloyd George egyenesen azt kérdezte tőlem, hogy tudjuk-e okmányokkal igazolni érveinket? Azt feleltem, hogy természetesen tudjuk és hogy az erre vonatkozó okmányokat részben már beadtuk, részben befogjuk adni. Így állunk ma.

Hogy akkor, ha Párisba vissza megyünk sikerül-e az elzártságunkon túltörést tényleg és a pozícióban tovább behatolni, én nem tudom. Pedig ettől függ minden.

Az itteni közhangulat csak akkor mozdíthatja elő ügyünket, ha minden szélsőségtől tartózkodik, de sem a gyásznak, sem a hadüzenetnek ideje még nem érkezett el.

Párisban hivatalosan azt mondták, hogy

gondos megfontolás tárgyává teszik érveinket

és nem szabad úgy viselkednünk, min ha ennek hitelt nem adnánk. Nem szabad vérmes reményeségeket táplálni, de nem szabad csüggednünk sem.

Budapest, Jan. 21. A M. T. I. jelenti, hogy ma délután tíz órakor a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt, amelyen gróf Apponyi Albert, Teleky Pál, Lers Vilmos báró és Somssich László főmeghallgatók vettek részt. Huszár Károly miniszterelnök üdvözlő beszédében hálás köszönetét fejezte ki Apponyi Albertnek, azért az odaadó munkáért, amit a békekonferencián fejtett ki Magyarország érdekében. A béke delegáció tagjai eltávozása után a miniszterek élelmézési kérdéseket tárgyaltak.

Budapest, Jan. 21. A kormány tagjai tegnapi tanácskozásukon elhatározták, hogy tekintettel a békeszerződés szövegére, amelyet angol, francia és olasz nyelven adtak át a béke delegátusoknak, lefordítatják magyarra. A fordítást a külügy miniszteriumban most végzik. A békebizottság munkája körülbelül tíz napig fog tartani és azután vissza térnek Párisba.

Budapest, január 21. A Bánságot és a Bácskát lakó négyféle nemzeti ség emlékiratot intézett az entente-hoz, amelyben tiltakoznak az önszántól való elszakítás ellen és kifejtik ragaszkodásukat Szent István ezer éves birodalmához.

Budapest, Jan. 21. A béke delegáció ma délután öt órakor Apponyi Albert elnöklété alatt ülést tartott, amelyen Apponyi a béke delegáció neuilly-i szerepléséről számolt be és bemutatta a békeszerződés egy példányát. A békeszerződés egyes pontjait Teleky Pál, Popovics Sándor és Lersch Vilmos ismertették. Apponyi előterjesztésre a delegáció ezután két csoportban fogja működését folytatni. Az első csoport jogi-politikai, a második pénzügyi csoport lesz. Az első csoport vezetését Apponyi magának tartotta, a második csoport vezetését Popovics Sándort bízta meg. A jogi csoport első ülése e hó 22-én lesz.

Budapest, Jan. 21. A Magyarbarát egyesület tagjai csütörtökön délután 5 órakor nagygyűlést fognak tartani a Gólyavárban, a gyűlésen tiltakozni fognak Magyarország megcsönkítése ellen.

Páris, Jan. 21. A New York Herald párisi kiadása szerint odaváló amerikai körök a magyar békeszerződés dolgában némi változtatásokra vannak előkészülve és valószínűnek tartják, hogy a magyarok a szövetségek egyenlenségét a francia és török kérdésben fel fogják használni, hogy a maguk számára némi előnyt szerezzenek.

Prága, Jan. 21. Banes dr. cseh külügyminiszter a külügyi bizottság legutóbbi ülésén kifejtette a cseh kormány álláspontját és ismertette azokat a lépéseket, amelyeket a cseh kormány tett, hogy a magyar kérdéssel szemben megvédje a cseh érdekeket.

Budapest, Jan. 21. A béke feltételek átvizsgálása és a béke delegáció hazakerkezése alkalmából ma délután körmenet volt. Délután fél négy órakor a Ferenciek templomában kezdődött meg a ünnepélyes szertartás, amelyen Csernoch József is részt vett. A körmenet előtt egy diszszad, utána a püspökök, majd a Szent Jobbot vivő főpapok következtek. Körmenetben részt vettek József főherceg és fia, Huszár Károly, Horthy Miklós, Apponyi Albert és a politikai élet előkelőségei.

Kormányzót kap Magyarország.

Budapest, január 21. A párisi békekonferencián a magyar béke delegátusok kijelentették, hogy immár időszzerűvé lett a magyar államfő megválasztásának kérdése. Politikai körökben leginkább azt tartják a legalkalmasabb formának, hogy a Nemzetgyűlés után kormányzó kerüljön az ország élére. A miniszterelnökség, a belügyminiszterium és az igazságügyminiszterium bevonásával tegnap értekezlet volt a Klotild-utcai palotában, ahol felmerült az Andrássy gróf részéről is támogatott eszme, hogy Magyarország kormányzójává Apponyi Albert grófot válasszák meg.

Bécs, január 21. Teleki Pál gróf, a magyar béke delegáció egyik főmegbízottja, egy bécsi újságíró előtt kijelentette, hogy az entente Magyarország jövőendő államformájába nem avatkozik bele.

Élénk választási mozgalom a külső kerületben.

A választók tömegesen Tarnayhoz csatlakoznak. Nagy munka a választási irodában. Tarnay győzelme bizonyosra vehető. Róbert Emil visszalépésének híre. Báró Perényi Zsigmond Tarnay támogatására szombaton ideérkezik.

(A Reggel tudósítójától.) Még három nap választ el ugyan bennünket a választási határnaptól, de teljes tárgyilagossgal már most megállapíthatjuk, hogy a nemzeti középpárt programjával fellépett dr. Tarnay Gyula jelölése a külső kerület demokratikus választó rétegeiben a legnagyobb rokonszenvvel találkozott. A külső kerület választói csaknem kivétel nélkül dolgozó kisemberekből állanak, akik nagyon jól tudják, hogy kulturális és gazdasági igényeik kielégítését csak oly politikai párttól remélhetik, amely mindenkép a mérséklet és a produktív munkát végző tömegek érdekeinek is szószólója. Tagadhatatlan, hogy a nemzeti középpártban tömörült erőknek nagy része lesz Magyarország végleges konszolidációjának megteremtésében.

Személyi tekinteteket nem szükséges ebben a kerületben külön kiemelni, dr. Tarnay Gyula a maga nem mindennapos szellemi képességeivel, egy 42 éves közéleti mult fáradhatlan munkájával érte el azt, amely neki osztályrészül jutott. Politikai hitvallása mindig egybeforrott azokkal az irányelvekkel, amelyeket Tisza István, a legnagyobb magyarok egyike hirdetett és politikai meggyőződését nem változtatta, ha nem életfelfogásában, mézeteiben a forradalom alatt is ugyanaz a magyar maradt, mint aminőnek előbb mutatkozott.

Anélkül, hogy a vele szembe került ellenjelölt személyét a legtávolabbról is bírálgatni óhajtanók, megállapítjuk,

hogy Magyarország egyik legnagyobb városának képviselőjéről van szó.

Ugy látszik, maga a jelölő párt-csoport is érzi azt a helyze-

tet, amelybe dr. Tarnay Gyula nyug. főispánnal szemben van és ezzel magyarázható

Dr. Tarnay Gyula jelöltsége a Nemzeti Középpárt országos vezetőségénél is a legteljesebb támogatásra talál, ami csak természetes, mert egy ily kisgazda, iparos, merkantil és vasutas kerület első sorban hivatott a párt egyik vezérének, Heinrich Ferenc kereskedelmi miniszternek politikai hívét a parlamentbe küldeni.

Értesülésünk szerint dr. Tarnay Gyula támogatására báró Perényi Zsigmond, az Országos Középpárt egyik vezető tagja, aki egyúttal a Nemzeti Szövetség elnöke is, szombaton folyó hó 24-én Miskolcra érkezik és a külső kerületi választók részére beszédet tart, melyben a középpárt programját ismerteti meg a választókkal.

A középpárt választási irodája a Grand Hotel I. emelet 12 számú szobájában van, ahol egész nap rendkívül élénk élet uralkodik. A középpárt végrehajtóbizottságának elnöke gróf Haller József személyesen irányítja a választási előkészületekkel járó bonyolult munkát. Kisgazdák, iparosok, vasutasok, kereskedők, munkások egymásután jelennek meg az irodában és lelkesen vállalkoznak magukra azt a feladatot, amellyel ma a demokratikus választási küzdelem előkészületei járnak.

Egy mindekép bizonyos: Tarnay Gyulával oly embert küld a külső választókerület a nemzetgyűlésbe aki a ma oda bejutó sok szürkeség között egyéni kvalitásaival méltó figyelmet fog feleltetni önmaga iránt, ami végeredményben nemcsak az országnak, hanem városunknak is csak előnyére válik.

Tőzsde.

Budapest, Jan. 21. Az értéktőzsdén ma is nagy hossz volt és a forgalom helyenként viharos jellegű volt.

Valuták: marka 400, lei 418, dollár 194, lira 15'50, napoleon 685, frank 17'50, rubel 243, szokol 350 és dinár 680.

Értékek: magyar hitel 1995, osztrák hitel 900, Keresk, bank 5655, Magyar bank 1010, Leszámitoló 1000, Agrár 1340, Fabank 2970, Hazai 895, Concordia 1450, Vitoria 3150, Borsod miskolczi gőzm. 2500, Salgó 6125, Rima 3540, Adria 10200, Atlantika 6200 és Klotild 2900.

Budapest, Jan. 21. A korona ársesése. — Amsterdamból jelentik: A korona árfolyama elérte eddigi legalacsonyabb fokát. 1'05-ről 0'95-re esett.

Zürich, Jan. 21. Az idegen valuták árfolyama újra csökkent. A bécsi deviza 1-re esett, a berlini pedig 9'60-ról 8 centimera súlydott.

Olasz vasutasztrájk.

Lugano, Jan. 21. Olaszországban valamennyi nagyvárosban a vasutasok tegnap éjfélkor sztrájkba léptek. Minden vonat megállott.

Még árad a Duna.

Budapest, Jan. 21. A Duna vize egyre tovább árad. Ma reggel 652 centiméter volt a víz magassága. A szakköröknek az a véleménye, hogy még további emelkedés várható és hogy a víz még körülbelül tíz centiméterrel fog emelkedni.

Bulgária a bolsevizmus ellen.

Szófia, Jan. 21. A paraszt nép mindenféle a vidéken gyűléseket tart. A fővárosban is volt egy nagy parasztgyűlés. A parasztság a kormánytól fegyvereket kapott, hogy az esetleges puccs ellenében el legyen készítve.

Nagy betörést követtek el a Vasutas Fogyasztási Szövetkezetben. 500 korona jutalom a nyomravezetőnek.

(A Reggel tudósítójától.) Miskolc rövid idő óta a sorozatos betörések színhelye. Éppen tegnap kellett beszámolnunk arról a 300.000 koronás betörésről, amelyet Braun Sándor, Széchenyi-utca 49. szám alatt lévő rőföskereskedő kárára követtek el.

Ma reggel óta ismét újabb betörés foglalkoztatja a nyomozó testületet. A keddről szerdára virradó éjjel eddig ismeretlen tettesek betörték a Magyar vasutas szövetség miskolci kerület fogyasztási és háziépítő szövetkezetének iroda és üzlethelyiségeibe. A betörők a Szövetkezet Vörösmarty-utca 42. számú házában udvarán hatoltak be az üzlethelyiségekbe. Állássegéllyel felnyitották a pénztárszoba vasajtóját és a színter bezárt üveges ajtót.

A falnál, az ablak mellett álló nagyobb méretű pancélszekrényt oldalról fordították és a hátsó falat központi furóval akarták felnyitni. Ez, ugyiltszik nem sikerült nekik, mert ezután a pénztár szekrény oldalát repesztették meg és hidegvágó vasal felfeszítették. A pancélszekrényben 40 ezer korona készpénz volt. A betörőket valószínűleg megzavargatta valami a munkájukban, vagy pedig nem tudták megbirkózni az ellenálló lemezekkel.

Eme meddő munka után, szintén átkulcsossal kimittották a Szövetkezetnek a Vörösmarty-utca néző elárúsító üzletét, amelyet üvegajtó köt össze a pénztárszobával. A boltban megrakottak a betörők az ott található élelmickekkel.

Árukban elvittek többek között 2100 korona árban 35 üveg Jamaikarumot, 18 üveg legfinomabb konyakot 1440 korona értékben, (ebben válogattak, mert a másodrendű áruáruhoz nem nyultak) 65 kilogramm disznósírt 6500 korona értékben, továbbá 36 db mosdószappant, nagy mennyiségű borsot és piperezappant, szandimát, több kiló gyertyát, fűtet, mandulát stb.

Ugy látszik, nem nagyon volt sürgős a tetteseknek a távozás, valószínű, hogy az üzletben várták még a felvirradó reggelt, mert egy nyitott boros tartályból bort is vittek be a kassza-szobába, ahol falazták, ittak és dohányoztak. Ez az utóbbi ténykedésük valószínűvé teszi, hogy a detektívek munkája ez alkalommal eredményes lesz, mert a cigarettahüvely, amely „Koh-i-noor” felírású, árujelüként lehet.

Mielőtt távoztak volna a betörés színhelyéről, leakasztották a pénztárszoba fogsároló Apró Illés igazgatósági tag vadonatúj és nagyértékű télikabátját és ezzel együtt elloptak egy 200 koronás sárga irattáskát is. De pénzt is vittek magukkal a betörők, az elárúsító bolti kézi pénztárt felfeszítették és ebből 310 koronát loptak el.

A betöréses lopást Hornyák Ferenc, a szövetkezet takarítónője fedezte fel reggel 7 órakor, amidőn az üzletbe jött, hogy ott a mindennapi takarító munkáját elvégezze. Rögtön értesítette Drucker Dezső és Apró Illés igazgatósági tagokat a bűntényről, akik viszont az államrendőrségnek jelentették telefonon a betöréses lopást. Onnan néhány perc múlva kiszállt a helyszínre Volny József rendőrkapitány, Jónás András detektívfelügyelő, Gulyás Pál detektív és Málnássy Béla.

A megindított nyomozás a fent leírt tényállást állapította meg.

A Szövetkezet igazgatósága bejelentette a rendőrségnek, hogy a tettesek nyomravezetőjének 500 korona jutalmat ad.

A vasutasok szövetkezetének kára pontosan 17932 korona, amely összeg az Első Magyar Általános Biztosító Társaság révén megterül.

Holtpontra a Kertész-felérabíróg, ilkosság ügye.

Dombroviás szabadonbocsátásának körülményei.

(A Reggel tudósítójától.) A Kertész Zsigmond meggyilkolásában nagy eréllyel megindult nyomozás idáig semmi pozitív eredményt nem produkált, kivéve Dombroviás István az Apolló-mozgósínpályán volt gépezetnek letartóztatását, illetve vizsgálati fogságba helyezését. Dombroviás, aki október 30-án volt az államügyészség fogságában elzárva a vádtanács a napokban szabadlábra helyezte. Most már a vizsgálat más nyomokon indul és úgy tudjuk, hogy az eredményel is kecskéztetne, ha a szomszédos államokkal könnyebben érintkezhetnek.

Dombroviás szabadlábra helyezése ügyében ma alkalmunk volt egy a szóbanforgó szenzációs bűntényt alaposan ismerő egyénnel beszélgetést folytatni, aki a következőket mondotta:

— Ebben a nagy port felvert bűntényben a nyomozat helytelen utakon haladt. Ennek a következménye volt Dombroviás letartóztatása is, aki ellen ugyan sok gyanúok merült fel, de nekem az volt kezdetül fogva a meggyőződésem, hogy dacára a látszatnak, nem ő követte el ezt a borzalmas bűncselekményt. Egész viselkedése, bámulatos hidegvere — melyet a fogságban léte alatt tapasztalni lehetett — megerősítették az impresszióimat. A vád egyik főerve az volt, hogy a Weidlich-palota házmestere a gyilkosságot követő nap, kora reggel Dombroviásot az épületből kisurranni látta. A vizsgálat csupán annyit eredményezett, hogy egy Dombroviás-hoz hasonló alak volt az, aki a kapun kiejtett, de hogy az éppen ő lett volna, megállapítani éppen nem nyert. Ami a nála talált cigarettákat illeti, ezen a ponton sem sikerült ellene bizonyítékot szerezni, mert hiszen olyan cigarettákat, amilyeneket Kertész Zsigmond szívott, más úton is szerezhetett. Alibit ugyan nem igazolt és a kihallgatott magyar őrmester, aki a román járőrökkel igazoltásra szólította volna fel Dombroviásot sem emlékezett világosan rá, hogy a mozgépeszt igazolhatna volna, mégis tárgyi bizonyítékok ellenében nem forogva, a vádtanács határozata alapján az államügyészség szabadon bocsátotta.

A titokzatos operjesi nő, aki ellen nyomós gyanúok merültek fel a vizsgálat folyamán, kézrekerítésére a rendőrség minden intézkedést megtett és csak a szomszédos és a külállamokkal való rendkívüli nehéz érintkezési viszonyok képezték e téren akadályt.

Hirdetéseket

„A Reggel” részére
jutányosan felveve
Ferenczi B. könyvkereskedés.

E hét végén újból lesz dohánykiosztás.

Pótadagokat utal ki a dohányjövődék. — Javul a dohányellátás.

(A Reggel tudósítójától.) Dohányellátásunk örvéndetesen javul, úgy, hogy már pótkiosztásról is beszélhetünk. A miskolci dohányárutár agilis igazgatója, Balla Mihály mindent elkövet, hogy a közönséget a lehetőségig kielégítse. Most is nagyobb mennyiségű dohányt osztanak ki, dacára annak, hogy a dohányosok már megkapták januári járandóságukat. A kiutalt mennyiség e szerint február 1-ig szól.

Munkatársunk ma beszélgetést folytatott ez ügyben Reich dohány-nagyáruossal, aki szívélyesen állott rendelkezésünkre és így informált:

— Pótkiosztás tényleg lesz. A kizárólag dohánykiosztásosok e hó 24-én kapták meg a részükre kiutalt anyagot a nagyáruóban és így a napokban a közönség is megkapja a potadagját. A fejadag a következő: 3 csomag pipadohány, egy csomag

cigarettdohány á 25 gr., 10 darab cigarettá és 2 darab szivar.

Egy dohánykiosztástól a következő sorokat vettük: Tisztelt Szerkesztőség! Szíveskedjék b. lapjában közzé tenni, hogy mi, kistrafikosok a közönség érdekében is azt szeretnénk, ha a pénzügyigazgatóság úgy rendelkezne, hogy a kiosztás ne egy napon bönvolódjék le, hanem 2-3 nap alatt. Talán az lenne megfelelő, ha egy-egy napon 6-8 betű kerülne sorra. A közönségnek nincs mit tartani attól, hogy jogos adagját elveszti, mert hiszen mi kötelessé vagyunk mindenkinek, aki nálunk fel van írva, a neki járó dohányterméket félretenni. Tisztelő híve N. N. kistőzsdés.

**Brilliansokat,
aranyat és ezüstöt**
a képzelhető legmagasabb áron veszek
Klein Sámuel,
máv. óras- és ékszerész Miskolc
Széchenyi-utca 135. Lefler-sör-
csarnok mellett. Telefonszám 648.

HIREK

— Nemes Sándor kormánybiztos-helyettes. Dr. Gortvay Aladár h. kormánybiztos a gabonagyűjtés országos kormánybiztosága miskolci kirendeltségének vezetésével lett megbízva és így fontos állását a megbízás tartamára mai napon betöltötték. Nemes Sándor járási főszolgabíró biztát meg ideiglenesen e teendőket vezetésével. Nemes Sándorral egy kiváló nagy ambícióval dolgozó köztisztviselő került e szép pozícióba, akinek működéséhez a legszébb reményeket fűzzük. Dr. Gortvay Aladárnak új munkaköre is általános megelégedést kelt, mert mint kormánybiztos-helyettes is teljesen beigazolta a hozzáfűzött várakozásokat és nehéz időkben kiváló gyakorlati és közigazgatási tapasztalataival váromnak mindenben hűséges támogatója volt.

— A záróra. Az elrendelt nemzeti gyász folytán ma estétől január 27-ig bezárólag este fel 11 órakor van a záróra. Folyó hó 27-ig sem nyilvános helyesen, sem magánházaiban zenének tilos szólnia.

— Az üzletvezetőség fegyelmi bírósága A miskolci üzletvezetőség elsőfokú fegyelmi bíróságát, a vasutások kormánybiztososa most nevezte ki és az erre vonatkozó rendelet a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg. Az elsőfokú fegyelmi bíróság elnöke dr. Ujhelyi Sándor felügyelő, rendes tagjai dr. Sztankóczy László titkár és Scholcz Kornél felügyelő. Pótagok Hegedűs Győző felügyelő, Sáradi István főellenőr és dr. Telepi Béla titkár lettek. A külső fegyelmi bíróság elnöke és tagjai ugyanazok, mint az elsőfokú fegyelmi bíróságnak. Állandó vizsgáló biztos dr. Horváth Béla titkár és helyettese Kutyovszky Sándor.

— Áthelyezett vasuti tisztviselők. Taussig Armin felügyelő, Vermes Ernő főfelügyelő és Székely Mór főellenőr a miskolci üzletvezetőség területére helyezték át.

— Kamarahangverseny. A Rákos, Halmay, Hajdu trió kamarahangversenyét az országos gyászra tekintettel január 29 en tartják meg. A megváltott jegyek érvényesek.

— Braun Sándor halála. Braun Sándor, a kiváló publicista, a Nap főszerkesztője ma a hajnali órákban Budapesten 53 éves korában rövid szenvedés után elhalt. Majdnem négy év tizeden át szolgálta a magyar sajtót és benne a magyar újságírás egyik legtehetségesebb alakja távozott az élők sorából. Braun Sándort Miskolcra is ismerték és egy alkalommal csupán néhány szavazaton mulott, hogy országgyűlési képviselővé nem választották. Braun Sándor temetése csütörtök délután lesz. Az Újságírók Egyesülete nevében Hoitsy Pál alelnök, A Nap szerkesztősége nevében pedig Hajdu Miklós szerkesztő bucsuzik el Braun Sándortól.

— Juhász, a fauzsorás. Moré Mihály rendőr ma délután előállította a kapitányság ügyeletére Juhász József diósgyőri fuvarost, mert ez egy szekérenyi, 2 métermázsas hulladékot, amelyet négy koronáért vásárolt tegnap, ma Miskolcra 400 koronán felüli áron akart eladni. A kocsi fat dr. Cholnoky Endre ügyeletes segéd fogalmazó elkobozta. Juhász József uzsoráskodó árdragítása miatt pedig a rendőrbíró mond majd ítéletet.

— A mai nap bűnügyi statisztikája. Január 20 an feljelentés és megkeresés alapján megindították az eljárást: lopás bűntette miatt 3, lopás kísérletéért 1, lopás gyanújéért 2, csalásbűntette miatt 1, sikkasztásért 1 és egyéb eljárást igénylő megkeresés alapján 8 esetben.

— Cukor és só érkezett Diósgyőrbe. Köztudomású, hogy Diósgyőr a megyének legrosszabbul élemezett községe. Liszt, cukor, só, szóval a legfontosabb közszükségleti cikkek hónapokon át nem kaphatók. A napokban érkezett a községbe cukor és só, de most megint az a lehetetlen állapot van, hogy a tizenöt ezer lakost számláló Diósgyőrben, az emberek kénytelenek egész napokat eltölteni míg a kijáró adagaikat megkapják, mert a cukrot csak a diósgyőri fogyasztási szövetkezetben, a sót pedig csak három kereskedőnél kaphatják meg. Ez az intézkedés úgy a fogyasztókra, mint a mellőzött kereskedőkre káros hatással van.

— **A rendőrség telefonistájának jubileuma.** Pásztor István, rendőrségi telefonkezelő és felesége szül. Traipai Maria, január 22-én ünneplik házasságuknak negyedszázados jubileumát. Pásztor 21 éve áll a város szolgálatában, amely idő alatt mint rendőrtizedes, majd a beállott rokkantság folytán mint nyugdíjas napidíjas működött felebbvalóinak teljes megelégedésére és a vele érintkező felek nagyrabecsülése és tiszteletében. Pásztor István 54 éves és a munkát nap nap után még mindig jó erőben, egészségben végzi. 25 éves házassági évfordulója alkalmából hívei lelkes gratulációban részesültek.

— **Nem szabad örlési tanúsítvány nélkül örltetni.** 155. szám kéb. 1920. Tudomásomra jutott, hogy a lakosság körében az a hír terjedt el, hogy az örlési tanúsítvány kényszer már megszűnt és mindenki teljesen szabadon örltet, illetve örltetetheti gabonáját. Értesítem a közönséget, hogy ez a hír a valóságnak meg nem felel s örlési engedély nélkül semmiféle gabonaműt nem szabad megörltetni s ezen tilalomnak megszegése szigorú büntetést von maga után. Miskolc, 1920 évi január 20. Dr. Szentpáli István polgármester.

Mindazok, kik felejtethetetlen nóm, szeretet anyánk és anyósunk elhunytá alkalmával részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezton fogadják őszinte köszönetünket.

Vilmos Mór és családja.

— **Megsérült gyári munkás.** Sulyos sérülést szenvedett tegnap este Lalkovics András vasgyári munkás. A vas- és acélglyár ujhengerde üzemeiben az u. n. blokk-ollónál több munkás dolgozott, miközben az olló egyik hatalmas vas darabja szét-pattant és az egyik szilánk a szintén ott dolgozó Salkovicsot súlyosan megsebesítette, úgy, hogy sérüléseivel a vasgyári kórházba szállították.

— **Óvakodjunk a járványoktól.** A munkaügyi és népjóléti ministerium 36736—1919. szám alatt kelt körrendelete értelmében értesítem a város közönségét, hogy a kiütéses tifusz és visszatérő láz esetei az országban helyenként halmozódnak és valószínű, hogy a tisztálkodás, a megfelelő ruházódás és élelmezés nehézségei, ugyisintén a sok helyen tapasztalható lakászsufoltság miatt a tél folyamán különösen a kiütéses tifusz jelentékenyebben elterjed. Minthogy pedig úgy a kiütéses tifusz, mint a visszatérő láz terjesztője a piszok, különösen pedig a tetvek, felhívom a közönség figyelmét, hogy e betegségek fellépése és tovaterjedése gondos testi tisztálkodással, különösen pedig tetvetlenitással biztosan megelőzhető. Az óvrendszabályok tekintetében bővebbet a kiütéses tifusz ellen való védekezés tárgyában szükséges tudnivalókat ismertető falragaszok tartalmaznak. Egyben arra is figyelmeztetem a város közönségét, hogy mivel mindkét említett betegség lázas állapottal kezdődik, lázas megbetegedésnél orvos hívását el ne mulassza.

— **Fémjelzési határidő meghosszabbítása.** A penzügyminiszter a miskolci Kereskedelmi és Ipar-kamara közlése szerint, a már beföldön levő s külföldi fémjellel már ellátott arany- ezüstkészleteknek a magyar fémjelző hivatalnál való utánjelzési határidejét 1920. február hó 21 ig meghosszabbította.

— **Csomagoló papírok, tekeresekben és iverben kaphatók:** Schwarz Soma papirkereskedésében. Bankpalota.

— **Portréfestést vállal** Teschinsky Á. Tyron festőművész. Batthányi-u. 11. szám.

— **Só ismét vásárolható.** 302—1920. kéb. sz. Értesítem a közönséget, hogy a január havi élelmiszerjegyek cukorszelvényére január hó 23-tól kezdve a hatósági élelmiszerárak árusításával megbízott kereskedőknél személyenként 10 dkg. só vásárolható a januári sójegyre már kiadott 15 dg. só pótlásául. Személyenként, illetve jegyenként vásárolható 10 dg. só ára 30 fillér.

Miskolc, 1920. jan. 20.

Dr. Szentpáli István polgármester.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Csütörtök: Bizánc.
Péntek: Aranyember.
Szombat: Dolovai nábob leánya.
Vasárnap délután: Régi jó világ.
Este: Falu rossza.

— **7 órakor** kezdődnek az előadások ma, szerda estétől a színházban, tekintettel az újabb zárórarendeletrre.

— **Bizánc.** Herczeg Ferenc örökbecsű drámája ma este kerül színre.

— **Aranyember.** Jókai Mór poétikus, gyönyörű színműve péntek este lesz műsoron.

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára: szavanként 1 korona, legkisebb hirdetés 10 korona. Álláskeresés hirdetés szavanként 50 fillér, legkisebb hirdetés 5 korona. — Hirdetések felvételnek Ferenczi B. könyvkereskedésében.

Asztalos segédek és asztalos tanoncok felvételnek a Schweitzer faárugyárban. Vay-ut 25.

Eladó Sárospatakon egy kitudón menő teljes villanyfelszerelési üzlet, esetleg társulással. Felvilágosítás Elektra vállalatnál Miskolc Zsolcaikapu 17. Telefon 8—49. Ugyanott egy mozgó elektromotoros faaprító körfűrész is eladó. 11

Egy tisztességes bejárónó, jó bizonyítványokkal azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. Széchenyi-u. 37. sz.

Hajduné Sinkmann Dóra. Gyors és gépiró tanfolyam. Városházter 5.

Jobb házból való, 3—4 középkisiskolai osztályt végzett fiu tanulónak felvétetik Braun József uri és női divatüzletében Széchenyi-u. 49. 17

Egy középkori intelligens megbízható nő a háztartás minden ágában jártas. ajánkozik kizárólag uriházhoz. Cim Fischer tőzsde.

Egy házhely és épülethez való anyagok eladók. Értekezni lehet Dawjanich-utca, 24. sz. Uj Győr.

Kiadó egy butorozott szoba 2 ur részére. Cim: Molnár Károly, Farkas Károly-utca 5. szám.

Hol vásároljunk?

Megbízható cégek.

Reisch Alfréd

fűszer- és vegyeskereskedése
Széchenyi-u. 143. Király hid mellett.

FORGÁCS illat-szertár

Radwányi Ignác

női ruha, szövet és vászonárúháza. Széchenyi-utca 23.

A szerkesztésért felelős:

Hoványi Kornél.

Szerkesztő: dr. Láng Lajos.

Felsőmagyarországi Villamosberendező Vállalat

Széchenyi-utca 9. sz.
Telefon 379.
Tulajdonos:

Dobos Károly.

Reisch Alfréd

fűszer-, csemege

kereskedése

Széchenyi-utca 141. sz. alatt.

Aranyat Brilljánst Ezüstöt

legmagasabb árban veszek

Bloch Béla

órák és ékszerész Városház-ter 19.
Korona-szálloda mellett.

Eladó

egy pénzesszekrény és egy Remington írógép a Merkur-szálloda irodájában.

ZENEMŰ UJDONSÁGOK:

Pünkösdi róza. Oper. 2 füzet ára 48 K
Szászorszép " 2 " " 48 K
Hogy állunk a pénzzel? kuplé 11 K
Miért vagy mise? " 11 K

Uj könyvek:

Molnár, az európai zenetörténete á 264 K
Barbüne, Világosság á 22 K
Tolsztoj föltámadás 2 kötet á 44 K
Zola, Rougonek szerencséje á 38 K
Zola, a Zsákmány á K 16-50

Herczeg, két arckép. Tisza és Károlyi á K 4-40

kaphatók:

Táltos könyvesboltban

Deák-utca, 6. szám alatt.

500 pár gyermek cipő	19—23-ig	85 K
500 " " "	24—25-ig	90 K
500 " zsevró	19—23-ig	140 K
500 " zsevró	24—25-ig	150 K
500 — fehér vászon	19—23-ig	110 K
500 — fehér " "	24—25-ig	120 K
500 — fehér " "	26—28-ig	130 K
500 — szines " "	24—25-ig	119 K
500 — szines " "	26—28-ig	120 K
500 — pártie vegyes	19—25-ig	80 K

vásárolható
Kiss Lajos cipőáruházában
Széchenyi-utca, 6. szám alatt.

Eladó!

Egy hálószoba butor a **MERKUR-szálloda** irodájában.

● Eladó egy antik spinet zongora és egy cimbalom. —
Értekezni a Merkur-szállítási irodában Széchenyi-u.

ELADÓ

egy látható írasu írógép a **MERKUR** szállítási irodában, Miskolc, Széchenyi-u. 84. sz.

Bárd Nádor, Színház és Divat-ketta
ALBUM

ismét kapható, ugyisintén nagy választék:

Angol, francia, bécsi és gyermekdivatlapokban. Levélpapír és Casotákban. Ketta ujdonságokban. S. ép-irodalmi könyvekben. Hegedű burok és alkatrészeiben.

Fischer Ármu papíráruháza
(Grand-szállé mellett.) Telefon-szám 788.

Bécsi napilapok állandóan kaphatók.

Sikerült 4 ezer pár gyermek-cipőt külföldről behoznom!

Kapható 19—34. számig különböző színekben meglepő olcsó árak mellett.

Pfetter Ede cipőkereskedő,
Miskolc, Széchenyi utca 87. sz.

Magyar ember

csak

Turul cipőt

vásárol. Széchenyi utca 39. szám.